Urząd Miejski
ul.Kościuszki 27
89-650 Czersk

RAPORT WYJŚCIOWY O STANIE GMINY CZERSK

sporządzony na potrzeby opracowania STRATEGII ROZWOJU GMINY CZERSK DO ROKU 2025

MOTORY ROZWOJU

Materiały robocze opracowane na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czersku według stanu na dzień 31 sierpnia 2013 r.

1. Kapitał społeczny, społeczny klimat rozwoju

Liczba organizacji pozarządowych i zmiany,

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność statutową na terenie Gminy Czersk	45	47	48	52	53

liczba członków organizacji pozarządowych i zmiany,

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba członków organizacji pozarządowych prowadzących działalność statutową na terenie Gminy Czersk (część osób jest członkiem więcej niż jednej organizacji)	1765	1795	1810	1860	1875

nagrody i wyróżnienia dla organizacji pozarządowych - krajowe i lokalne - brak

liczba spotkań dyskusyjnych w roku - 1

liczba i czytelnictwo prasy lokalnej,
liczba wydawnictw prasowych lokalnych – 4
liczba czytelników prasy lokalnej – b.d.

poruszana tematyka na łamach prasy lokalnej,
różnorodna – dot. życia lokalnej społeczności

ilość lokalnych organizacji biznesowych - 3

ilość spotkań w roku samorząd – organizacje pozarządowe - 1

ilość spotkań w roku samorząd – środowiska biznesu - 1

ilość spotkań w roku organizacje pozarządowe – środowiska biznesu - b.d.

opracowane i aktualne strategie rozwoju w samorządzie, organizacjach pozarządowych, firmach i organizacjach biznesowych,
Strategia rozwoju Gminy Czersk do roku 2013
Strategie rozwoju w organizacjach pozarządowych - brak

Jaki jest poziom uczestnictwa naszej społeczności w dialogu publicznym? - niski

Jakie są relacje pomiędzy grupami, organizacjami i administracją? - poprawne

Jaki jest charakter grup formalnych i nieformalnych?
sportowe, edukacyjne, rozwoju lokalnego, hobbistyczne

Formy komunikacji władza lokalna - mieszkańcy, władza - organizacje pozarządowe i biznes,
portale społecznościowe, strona internetowa, bip, epuap, prasa lokalna, korespondencja papierowa, tablice ogłoszeniowe.

wspólne inicjatywy i akcje organizacji i samorządu.
Czerskie Betlejem, Święto Pstrąga, Spotkania Wielkanocne

Stopień centralizacji i decentralizacji instytucji.
Umiarkowany - dużą część zadań z zakresu sportu, wypoczynku dzieci i młodzieży, profilaktyki a także edukacji samorząd przekazuje do realizacji organizacjom pozarządowym.

Obywatelskie akcje edukacyjne, petycyjne, inwestycyjne.
2011 r. protest kierowców w sprawie remontu drogi krajowej nr 22
2013 r. referendum w sprawie odwołania straży miejskiej

2. Przywództwo

Zgłoszeni kandydaci (okręgi)

1) Kadencja 2006-2010
   a) Okręg nr 1 – 47 osób
   b) Okręg nr 2 – 46 osób
   c) Okręg nr 3 – 44 osoby
   d) Okręg nr 4 – 40 osób
   Łącznie: 177 osób

2) Kadencja 2010-2014
   a) Okręg nr 1 – 47 osób
   b) Okręg nr 2 – 51 osób
   c) Okręg nr 3 – 39 osób
   d) Okręg nr 4 – 43 osoby
   Łącznie: 180 osób (jedna osoba skreślona po wydrukowaniu listy, łącznie 179 osób)

Zgłoszeni kandydaci (partie polityczne)

1) Kadencja 2006-2010
   a) KW Liga Polskich Rodzin – 33 osoby
   b) KW Samoobrona RP – 29 osób
   c) KW SIS „Samorządni" – 11 osób
   d) KW PZCz – 29 osób
   e) KW Czerskie Forum Samorządowe – 36 osób
   f) KW KO- Praworządność i Samorządność – 39 osób
   Łącznie: 177 osób

2) Kadencja 2010-2014
   a) KW Polskie Stronnictwo Ludowe – 15 osób
   b) KW Prawo i Sprawiedliwość – 27 osób
   c) KW Wyborców „Projekt Samorządność" – 30 osób
   d) KW Stowarzyszenie PZCz – 42 osoby
   e) KW SIS Samorządni w Chojnicach – 21 osób (jedna osoba skreślona po wydrukowaniu listy)
   f) KW „Czerskie Forum Samorządowe" – 34 osoby
   g) KW Wyborców Praworządność i Samorządność – 11 osób
   Łącznie: 179 osób

Mieszkańcy, którzy byli lub są radnymi

1) Kadencja 2006-2010
   Bojanowski Ireneusz
   Bruski Maciej
   Czapiewska Halina
   Gruźliński Zbigniew
   Grzelak Barbara
   Jakubowski Maciej
   Kiełpiński Klemens
   Kroplewska Lidia
   Kukliński Czesław
   Leszczyński Stanisław
   Lipski Wiesław
   Mania Jan

Niesiołowski Czesław
Pestka Marek
Pstrąg Kazimierz
Reszka Krzysztof
Rompkowski Kazimierz
Ropińska Dorota
Sękielewski Krzysztof
Sumionka Henryk
Trzyński Stanisław

Razem 21 Radnych

2) Kadencja 2010-2014
Bielawski Zbigniew
Bojanowski Ireneusz
Bruski Maciej
Gruźliński Zbigniew
Kiełpiński Klemens
Kosobucki Piotr
Kroplewska Lidia
Krzoska Zbigniew
Kucharski Hieronim
Kukliński Czesław
Leszczyński Stanisław
Lipski Wiesław
Majer Krzysztof
Mania Jan
Niesiołowski Czesław
Plata Edward
Przytarski Krzysztof
Reszka Krzysztof
Ropińska Dorota
Sumionka Henryk
Trzyński Stanisław

Razem 21 Radnych

Łączna liczba obywateli, którzy byli lub są radnymi 28

3. Zasoby środowiska naturalnego

Lasy

Powierzchnia obszarów leśnych na koniec 2008 r. wynosiła 24586 ha, co stanowi 64,7% całej powierzchni Gminy. Obszary leśne na terenie Gminy Czersk należą do krainy lasów mieszanych i sosnowych z udziałem buka (wg Czubińskiego), natomiast obszary leśne, będące częścią znajdujących się na terenie Gminy parków krajobrazowych, wchodzą w skład wyróżnionej przez Mroczkiewicza Wielkopolsko-Pomorskiej krainy la soborów świeżych z domieszką dębu, buka i jodły. Duża lesistość Gminy, wynosząca 64,7% podnosi w ogromnej mierze jej walory krajobrazowe i rekreacyjne, mimo iż są to głównie drzewostany sosnowe pochodzące z nasadzeń, przeważnie lasy w średnich klasach wieku – przeciętnie 60 lat. Bór świeży towarzyszy zwykle akwenom bądź występuje wyspowo wewnątrz borów suchych, które stanowią też zwykle zalesienia słabych gruntów porolnych. Bór mieszany świeży tworzą drzewostany sosnowe z domieszką liściastych.

Znajdujące się na terenie Gminy grunty leśne należą w większości do gruntów publicznych Skarbu Państwa (88,6% powierzchni wszystkich gruntów leśnych w 2007 r.). Grunty leśne prywatne zajmują powierzchnię 2808,3 ha.

Obszar leśny Gminy znajduje się w zarządzie:

1. Nadleśnictwa Kaliska – na terenie sołectwa Odry, część wsi: Wojtal, Wieck, Zawada, Nowe Prusy.
2. Nadleśnictwa Czersk- obejmującego wsie: Odry, Olszyny, Klonia, Wieck, Mokre, Gotelp, Malachin, Łubna, Złotowo, Krzyż, Kamienna Góra, Kwieki, Łąg Kolonia, Bielawy.
3. Nadleśnictwa Rytel obejmującego wsie: Rytel i Zapędowo.
4. Nadleśnictwa Woziwoda obejmującego wsie: Łąg, Łąg Lipki, Ostrowite, Klaskawa, Łukowo, Będźmierowice.

(Źródło: POŚ dla Gminy Czersk)

Akweny wodne, rzeki i strumienie

Gmina Czersk leży w zlewni dwóch rzek: Brdy i Wdy. Przez miasto przepływa rzeka Czerska Struga oraz Klaskawska Struga. Na terenie gminy znajduje się także Wielki Kanał Brdy (21 km), Kanał Czarnowodzki (23,3 km) oraz liczne jeziora: J. Ostrowite, J. Świdno, J. Wieckie, J. Trzebomierz, J.Suszek, J. Mętno, J. Skrzynki.

Nad jeziorem Ostrowite znajduje się nowoczesne, w pełni zmodernizowane Centrum Rekreacji, na które składa się: stanica żeglarska, plaża, pomosty, wypożyczalnia sprzętu pływającego (kajaki, rowery wodne, deski surfingowe, łódki klasy Optymist i Vourien), plac zabaw, punkty gastronomiczne i zaplecze sanitarne. Nad jeziorem pełna baza noclegowa w rodzinnych pensjonatach, często w własną plażą i lokalnym jedzeniem. W sezonie liczne imprezy sportowe (turnieje siatkówki plażowej, biegi, regaty) oraz muzyczne. Jezioro Ostrowite jest regularnie zarybiane.

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Czersk ochroną objęto 43 obiekty, z czego 6 obiektów położonych jest na terenie miasta. Wykaz pomników przyrody w załączeniu.

Rezerwaty przyrody

Rezerwat Mętne – położony na terenie leśnictwa Ostrowy w Nadleśnictwie Czersk, w skład jego wchodzi Jezioro Mętne oraz otaczające je tereny podmokłe. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest: „zachowanie naturalnego zbiornika wodnego otoczonego żywym torfowiskiem przejściowym i wysokim, wraz z charakterystycznymi fitocenozami wyróżniającymi się bogactwem gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych, a szczególnie udziałem brzozy niskiej Betula humilis”. Powierzchnia rezerwatu wynosi 103,35 ha.

Rezerwat Cisy nad Czerską Strugą – położony jest w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 237 Tuchola – Czersk, w odległości 3 km od Czerska. Powołany został dla ochrony stanowiska cisa pospolitego pochodzącego z samosiewów i nasadzeń z XIX wieku.
Rezerwat Ustronie – położony w odległości około 6 km od Czerska przy drodze Kurcze – Ustronie. Ochroną objęto fragment lasu mieszanego o charakterze naturalnym z udziałem buka, dębu, sosny, brzozy, grabu i brekinii.
Rezerwat Kręgi Kamienne w Odrach – położony jest niedaleko miejscowości Odry nad rzeką Wdą. Obejmuje kompleks leśny o powierzchni 16,91 ha, na terenie którego znajduje się cmentarzysko plemienia Gotów – charakterystyczne kurhany i kręgi kamienne pochodzące z początków naszej ery. Cmentarzysko jest największym tego typu obiektem w Polsce. Chroniony w rezerwacie element archeologiczny i kulturowy to 10 kręgów kamiennych oraz 30 kurhanów zgrupowanych w większości w środkowej części rezerwatu. Ważnym elementem ochrony są też unikatowe porosty i mszaki, które pokrywają powierzchnie głazów.

Tucholski Park Krajobrazowy

Utworzony został w celu ochrony najcenniejszych fragmentów przyrody i krajobrazu Borów Tucholskich. Obejmuje swymi granicami południowo-wschodnią część kompleksu Borów Tucholskich o powierzchni 36 983 ha, a otulina 15 946 ha.Powierzchnia Parku znajdująca się w granicach Gminy Czersk wynosi 10 590 ha, a powierzchnia otuliny 3 330 ha, razem 13 920 ha. Główne walory Parku to zróżnicowana rzeźba terenu z licznymi malowniczymi jeziorami, rzekami (w tym najpiękniejszy odcinek rzeki Brdy) i strumieniami oraz duże bogactwo fauny i flory.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Chojnicko – Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu - obejmuje część południową i południowo-zachodnią Nadleśnictwa Czersk o powierzchni 8 888 ha.
Północny Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje część północno-wschodnią Nadleśnictwa Czersk o powierzchni 1,265 ha. Głównym zadaniem utworzonego obszaru jest ochrona wód rzeki Niechwaszcz. Na terenie podobszaru znajduje się rezerwat przyrody „Kręgi Kamienne" w Odrach.

Obszar Natura 2000

Gmina Czersk objęta jest obszarem specjalnej ochrony ptaków „Bory Tucholskie" PLB 220009, wyznaczonego Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. w celu ochrony rozrodczej populacji: bąka zwyczajnego, bączka, bociana czarnego, bociana białego, łabędzia krzykliwego,(również dla jego populacji zimującej i przelotnej), podgorzałki, trzmielojada, kani czarnej, kani rudej, bielika, błotniaka stawowego, rybołowa, derkacza, żurawia (również jego populacji przelotnej), rybitwy rzecznej, rybitwy czarnej, rybitwy białowąsej, puchacza zwyczajnego, włochatki, lelka zwyczajnego, zimorodka, dzięcioła czarnego, lerki. Z uwagi na regularne koncentracje w okresie zimowania i migracji przedmiotem ochrony są także gatunki ptaków spoza załącznika I Dyrektywy rady 2009/147/WE (tzw., Dyrektywy Ptasiej, SFD aktualizowany w październiku 2011 r.): perkozek, perkoz dwuczuby, czapla siwa, łabędź niemy, gęś gęgawa, krakwa, cyraneczka, cyranka, gągoł, szlachar, nurogęś, wodnik zwyczajny, kokoszka zwyczajna, bekas kszyk, samotnik, brodziec piskliwy, siniak, dudek zwyczajny, pliszka górska, kormoran zwyczajny. Obszar „Bory Tucholskie" stanowi istotną ostoję ptaków wodno – błotnych i leśnych. Zagrożenie dla tego obszaru stanowi: eksploatacja torfu, zmiany stosunków wodnych, eutrofizacja siedlisk oligotroficznych, presja turystyczna, zabudowa letniskowa, zabudowa rozproszona, odpady, ścieki, zanieczyszczenia wód.

Zasoby wód podziemnych

Wody podziemne na terenie Gminy zalegają w utworach sandrowych, a ich zasoby i wydajność uzależnione są od grubości warstwy wodonośnej i ilości opadów. Rzędna nie napiętego poziomu pierwszego poziomu wodonośnego waha się od 2 do 5 m p.p.t. i jest powiązana z poziomem wody w jeziorach i rzekach przepływających przez sandr. W dolinach i obniżeniach woda zalega płycej, od 0 do

1,5 m p.p.t., w obrębie krawędzi występują wysięki wód. Wody występujące płytko podatne są na obszarowe zanieczyszczenia chemiczne i bakteriologiczne.
Północny obszar Gminy obejmuje swoim zasięgiem część Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 121. Jest to zbiornik międzymorenowy, czwartorzędowy o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych – 50 tys. m^3/d. Głębokość ujęć wody wynosi 10-50 m p.p.t. Od strony południowo-zachodniej Gmina graniczy z projektowaną strefą ochronną GZWP-128.
(Źródło: POŚ dla Gminy Czersk)

Gaz łupkowy

Na terenie Gminy Czersk planowane są poszukiwania gazu łupkowego. Minister Środowiska w dniu 4 lipca 2012 r. udzielił Oculis Energy Spółce z o.o. z siedzibą w Warszawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze „Czersk" położonym na terenie gmin: Kościerzyna, Stara Kiszewa, Karsin, Dziemiany, powiat kościerski, gmin: Chojnice, Konarzyny, Brusy, Czersk, powiat chojnicki oraz gmin: Studzienice i Lipnica, powiat bytowski, w województwie pomorskim.

Pomniki przyrody

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość
1		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Żywotnik zachodni (Thuja occidentalis), o obwodzie 210 cm.	210	17	Czersk	Malachin
2		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Chojna kanadyjska (Tsuga canadensis), o obwodzie 175 cm.	175	16	Czersk	Malachin
3		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Cis pospolity (Taxus baccata), o obwodzie 170 cm.	170	11	Czersk	Malachin
4		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Cis pospolity (Taxus baccata), o obwodzie 60 cm.	60	8	Czersk	Malachin
5 **		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Dąb szypułkowy* (Quercus robur)**, o obwodzie 360 cm.	360	27	Czersk	Ostrowy
6		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Dąb szypułkowy* (Quercus robur), o obwodzie 328 cm.	328	27	Czersk	Płecno
7		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie	Dąb szypułkowy* (Quercus robur), o obwodzie 282 cm.	282	23	Czersk	Płecno

			ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.					
8		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Dąb szypułkowy* (Quercus robur), o obwodzie 308 cm.	308	26	Czersk	Płecno
9		2006-10-26	Uchwała Nr XLI/462/06 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 26 października 2006 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 30 poz. 441 z 7 lutego 2007 roku.	Dąb szypułkowy* (Quercus robur), o obwodzie 300 cm.	300	23	Czersk	Płecno

4. ZASOBY PRACY

STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW WG. WIEKU I PŁCI

1. Data sprawozdania: 2009.12.31 (MiG)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	10495	188	10683	10640	206	10846	21135	394	21529
2	W	000-002	436	8	444	385	11	396	821	19	840
3	W	003	115	3	118	140	1	141	255	4	259
4	W	004-005	250	14	264	246	6	252	496	20	516
5	W	006	101	9	110	137	9	146	238	18	256
6	W	007	127	1	128	124	1	125	251	2	253
7	W	008-012	704	13	717	619	17	636	1323	30	1353
8	W	013-015	434	7	441	416	5	421	850	12	862
9	W	016-017	357	5	362	342	5	347	699	10	709
10	W	018	179	3	182	147	2	149	326	5	331
11	W	019-065:019-060	6869	119	6988	6203	132	6335	13072	251	13323
12	W	066-:061-	923	6	929	1881	17	1898	2804	23	2827
13	W	000-017	2524	60	2584	2409	55	2464	4933	115	5048
14	W	018-	7971	128	8099	8231	151	8382	16202	279	16481
15	W	000-006	902	34	936	908	27	935	1810	61	1871
16	W	007-015	1265	21	1286	1159	23	1182	2424	44	2468
17	W	016-019	732	16	748	649	10	659	1381	26	1407
18	W	020-065:020-060	6673	111	6784	6043	129	6172	12716	240	12956

1.1. Kod terytorialny: 2202044 (Miasto)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	4760	98	4858	5010	126	5136	9770	224	9994
2	W	000-002	180	7	187	179	9	188	359	16	375
3	W	003	59	1	60	54	0	54	113	1	114
4	W	004-005	105	9	114	116	3	119	221	12	233
5	W	006	33	5	38	49	7	56	82	12	94
6	W	007	60	1	61	54	1	55	114	2	116
7	W	008-012	305	8	313	255	12	267	560	20	580
8	W	013-015	184	5	189	193	3	196	377	8	385
9	W	016-017	160	3	163	153	2	155	313	5	318
10	W	018	83	2	85	72	0	72	155	2	157
11	W	019-065:019-060	3159	55	3214	2973	83	3056	6132	138	6270
12	W	066-:061-	432	2	434	912	6	918	1344	8	1352
13	W	000-017	1086	39	1125	1053	37	1090	2139	76	2215
14	W	018-	3674	59	3733	3957	89	4046	7631	148	7779
15	W	000-006	377	22	399	398	19	417	775	41	816
16	W	007-015	549	14	563	502	16	518	1051	30	1081
17	W	016-019	327	7	334	302	4	306	629	11	640
18	W	020-065:020-060	3075	53	3128	2896	81	2977	5971	134	6105

1.2. Kod terytorialny: 2202045 (Gmina)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	5735	90	5825	5630	80	5710	11365	170	11535
2	W	000-002	256	1	257	206	2	208	462	3	465
3	W	003	56	2	58	86	1	87	142	3	145
4	W	004-005	145	5	150	130	3	133	275	8	283
5	W	006	68	4	72	88	2	90	156	6	162

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
6	W	007	67	0	67	70	0	70	137	0	137
7	W	008-012	399	5	404	364	5	369	763	10	773
8	W	013-015	250	2	252	223	2	225	473	4	477
9	W	016-017	197	2	199	189	3	192	386	5	391
10	W	018	96	1	97	75	2	77	171	3	174
11	W	019-065:019-060	3710	64	3774	3230	49	3279	6940	113	7053
12	W	066-:061-	491	4	495	969	11	980	1460	15	1475
13	W	000-017	1438	21	1459	1356	18	1374	2794	39	2833
14	W	018-	4297	69	4366	4274	62	4336	8571	131	8702
15	W	000-006	525	12	537	510	8	518	1035	20	1055
16	W	007-015	716	7	723	657	7	664	1373	14	1387
17	W	016-019	405	9	414	347	6	353	752	15	767
18	W	020-065:020-060	3598	58	3656	3147	48	3195	6745	106	6851

1. Data sprawozdania: 2010.12.31 (MiG)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	10515	225	10740	10666	228	10894	21181	453	21634
2	W	000-002	430	15	445	396	10	406	826	25	851
3	W	003	129	6	135	113	4	117	242	10	252
4	W	004-005	250	14	264	262	6	268	512	20	532
5	W	006	115	7	122	119	4	123	234	11	245
6	W	007	101	7	108	138	7	145	239	14	253
7	W	008-012	684	12	696	614	15	629	1298	27	1325
8	W	013-015	429	9	438	391	10	401	820	19	839
9	W	016-017	332	7	339	317	5	322	649	12	661
10	W	018	180	4	184	177	3	180	357	7	364
11	W	019-065:019-060	6966	138	7104	6206	149	6355	13172	287	13459
12	W	066-:061-	899	6	905	1933	15	1948	2832	21	2853
13	W	000-017	2470	77	2547	2350	61	2411	4820	138	4958
14	W	018-	8045	148	8193	8316	167	8483	16361	315	16676
15	W	000-006	924	42	966	890	24	914	1814	66	1880
16	W	007-015	1214	28	1242	1143	32	1175	2357	60	2417
17	W	016-019	691	14	705	645	11	656	1336	25	1361
18	W	020-065:020-060	6787	135	6922	6055	146	6201	12842	281	13123

1.1. Kod terytorialny: 2202044 (Miasto)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	4781	111	4892	5028	137	5165	9809	248	10057
2	W	000-002	189	11	200	179	7	186	368	18	386
3	W	003	48	5	53	55	4	59	103	9	112
4	W	004-005	114	7	121	112	2	114	226	9	235
5	W	006	51	6	57	58	3	61	109	9	118
6	W	007	34	3	37	50	5	55	84	8	92
7	W	008-012	304	7	311	261	13	274	565	20	585
8	W	013-015	183	3	186	168	5	173	351	8	359
9	W	016-017	143	4	147	145	3	148	288	7	295
10	W	018	82	2	84	83	2	85	165	4	169
11	W	019-065:019-060	3217	62	3279	2969	87	3056	6186	149	6335
12	W	066-:061-	416	1	417	948	6	954	1364	7	1371
13	W	000-017	1066	46	1112	1028	42	1070	2094	88	2182
14	W	018-	3715	65	3780	4000	95	4095	7715	160	7875

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
15	W	000-006	402	29	431	404	16	420	806	45	851
16	W	007-015	521	13	534	479	23	502	1000	36	1036
17	W	016-019	308	7	315	300	5	305	608	12	620
18	W	020-065:020-060	3134	61	3195	2897	87	2984	6031	148	6179

1.2. Kod terytorialny: 2202045 (Gmina)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	5734	114	5848	5638	91	5729	11372	205	11577
2	W	000-002	241	4	245	217	3	220	458	7	465
3	W	003	81	1	82	58	0	58	139	1	140
4	W	004-005	136	7	143	150	4	154	286	11	297
5	W	006	64	1	65	61	1	62	125	2	127
6	W	007	67	4	71	88	2	90	155	6	161
7	W	008-012	380	5	385	353	2	355	733	7	740
8	W	013-015	246	6	252	223	5	228	469	11	480
9	W	016-017	189	3	192	172	2	174	361	5	366
10	W	018	98	2	100	94	1	95	192	3	195
11	W	019-065:019-060	3749	76	3825	3237	62	3299	6986	138	7124
12	W	066-:061-	483	5	488	985	9	994	1468	14	1482
13	W	000-017	1404	31	1435	1322	19	1341	2726	50	2776
14	W	018-	4330	83	4413	4316	72	4388	8646	155	8801
15	W	000-006	522	13	535	486	8	494	1008	21	1029
16	W	007-015	693	15	708	664	9	673	1357	24	1381
17	W	016-019	383	7	390	345	6	351	728	13	741
18	W	020-065:020-060	3653	74	3727	3158	59	3217	6811	133	6944

1. Data sprawozdania: 2011.12.31 (MiG)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	10526	221	10747	10719	244	10963	21245	465	21710
2	W	000-002	396	6	402	406	11	417	802	17	819
3	W	003	149	7	156	138	5	143	287	12	299
4	W	004-005	242	12	254	247	5	252	489	17	506
5	W	006	137	7	144	131	3	134	268	10	278
6	W	007	114	5	119	120	5	125	234	10	244
7	W	008-012	636	18	654	620	18	638	1256	36	1292
8	W	013-015	447	8	455	387	14	401	834	22	856
9	W	016-017	287	7	294	277	7	284	564	14	578
10	W	018	178	1	179	165	3	168	343	4	347
11	W	019-065:019-060	7059	138	7197	6232	158	6390	13291	296	13587
12	W	066-:061-	881	12	893	1996	15	2011	2877	27	2904
13	W	000-017	2408	70	2478	2326	68	2394	4734	138	4872
14	W	018-	8118	151	8269	8393	176	8569	16511	327	16838
15	W	000-006	924	32	956	922	24	946	1846	56	1902
16	W	007-015	1197	31	1228	1127	37	1164	2324	68	2392
17	W	016-019	643	11	654	620	14	634	1263	25	1288
18	W	020-065:020-060	6881	135	7016	6054	154	6208	12935	289	13224

1.1. Kod terytorialny: 2202044 (Miasto)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	4781	121	4902	5055	146	5201	9836	267	10103
2	W	000-002	182	4	186	180	5	185	362	9	371
3	W	003	57	4	61	63	3	66	120	7	127
4	W	004-005	105	9	114	109	4	113	214	13	227
5	W	006	55	2	57	58	1	59	113	3	116
6	W	007	51	4	55	58	3	61	109	7	116
7	W	008-012	271	10	281	252	14	266	523	24	547
8	W	013-015	198	3	201	169	10	179	367	13	380
9	W	016-017	122	5	127	129	4	133	251	9	260
10	W	018	78	1	79	71	2	73	149	3	152
11	W	019-065:019-060	3254	75	3329	2988	92	3080	6242	167	6409
12	W	066-:061-	408	4	412	978	8	986	1386	12	1398
13	W	000-017	1041	41	1082	1018	44	1062	2059	85	2144
14	W	018-	3740	80	3820	4037	102	4139	7777	182	7959
15	W	000-006	399	19	418	410	13	423	809	32	841
16	W	007-015	520	17	537	479	27	506	999	44	1043
17	W	016-019	281	8	289	283	8	291	564	16	580
18	W	020-065:020-060	3173	73	3246	2905	90	2995	6078	163	6241

1.2. Kod terytorialny: 2202045 (Gmina)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	5745	100	5845	5664	98	5762	11409	198	11607
2	W	000-002	214	2	216	226	6	232	440	8	448
3	W	003	92	3	95	75	2	77	167	5	172
4	W	004-005	137	3	140	138	1	139	275	4	279
5	W	006	82	5	87	73	2	75	155	7	162
6	W	007	63	1	64	62	2	64	125	3	128
7	W	008-012	365	8	373	368	4	372	733	12	745
8	W	013-015	249	5	254	218	4	222	467	9	476
9	W	016-017	165	2	167	148	3	151	313	5	318
10	W	018	100	0	100	94	1	95	194	1	195
11	W	019-065:019-060	3805	63	3868	3244	66	3310	7049	129	7178
12	W	066-:061-	473	8	481	1018	7	1025	1491	15	1506
13	W	000-017	1367	29	1396	1308	24	1332	2675	53	2728
14	W	018-	4378	71	4449	4356	74	4430	8734	145	8879
15	W	000-006	525	13	538	512	11	523	1037	24	1061
16	W	007-015	677	14	691	648	10	658	1325	24	1349
17	W	016-019	362	3	365	337	6	343	699	9	708
18	W	020-065:020-060	3708	62	3770	3149	64	3213	6857	126	6983

1. Data sprawozdania: 2012.12.31 (MiG)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	10487	214	10701	10709	237	10946	21196	451	21647
2	W	000-002	362	8	370	371	11	382	733	19	752
3	W	003	158	2	160	143	7	150	301	9	310
4	W	004-005	279	15	294	252	10	262	531	25	556
5	W	006	115	3	118	134	2	136	249	5	254
6	W	007	138	6	144	132	1	133	270	7	277
7	W	008-012	619	16	635	628	14	642	1247	30	1277

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
8	W	013-015	427	10	437	370	16	386	797	26	823
9	W	016-017	283	4	287	264	4	268	547	8	555
10	W	018	155	4	159	154	2	156	309	6	315
11	W	019-065:019-060	7051	136	7187	6223	157	6380	13274	293	13567
12	W	066-:061-	900	10	910	2038	13	2051	2938	23	2961
13	W	000-017	2381	64	2445	2294	65	2359	4675	129	4804
14	W	018-	8106	150	8256	8415	172	8587	16521	322	16843
15	W	000-006	914	28	942	900	30	930	1814	58	1872
16	W	007-015	1184	32	1216	1130	31	1161	2314	63	2377
17	W	016-019	613	10	623	582	11	593	1195	21	1216
18	W	020-065:020-060	6876	134	7010	6059	152	6211	12935	286	13221

1.1. Kod terytorialny: 2202044 (Miasto)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	4729	117	4846	5027	141	5168	9756	258	10014
2	W	000-002	157	6	163	157	5	162	314	11	325
3	W	003	75	1	76	64	4	68	139	5	144
4	W	004-005	101	12	113	120	7	127	221	19	240
5	W	006	58	2	60	52	1	53	110	3	113
6	W	007	54	1	55	58	0	58	112	1	113
7	W	008-012	259	10	269	265	8	273	524	18	542
8	W	013-015	189	5	194	155	11	166	344	16	360
9	W	016-017	122	2	124	120	2	122	242	4	246
10	W	018	65	4	69	71	2	73	136	6	142
11	W	019-065:019-060	3230	70	3300	2962	94	3056	6192	164	6356
12	W	066-:061-	419	4	423	1003	7	1010	1422	11	1433
13	W	000-017	1015	39	1054	991	38	1029	2006	77	2083
14	W	018-	3714	78	3792	4036	103	4139	7750	181	7931
15	W	000-006	391	21	412	393	17	410	784	38	822
16	W	007-015	502	16	518	478	19	497	980	35	1015
17	W	016-019	264	7	271	260	8	268	524	15	539
18	W	020-065:020-060	3153	69	3222	2893	90	2983	6046	159	6205

1.2. Kod terytorialny: 2202045 (Gmina)

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1	W	000-	5758	97	5855	5682	96	5778	11440	193	11633
2	W	000-002	205	2	207	214	6	220	419	8	427
3	W	003	83	1	84	79	3	82	162	4	166
4	W	004-005	178	3	181	132	3	135	310	6	316
5	W	006	57	1	58	82	1	83	139	2	141
6	W	007	84	5	89	74	1	75	158	6	164
7	W	008-012	360	6	366	363	6	369	723	12	735
8	W	013-015	238	5	243	215	5	220	453	10	463
9	W	016-017	161	2	163	144	2	146	305	4	309
10	W	018	90	0	90	83	0	83	173	0	173

Lp.	Wiek / Rocznik		Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
			Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
11	W	019-065:019-060	3821	66	3887	3261	63	3324	7082	129	7211
12	W	066-:061-	481	6	487	1035	6	1041	1516	12	1528
13	W	000-017	1366	25	1391	1303	27	1330	2669	52	2721
14	W	018-	4392	72	4464	4379	69	4448	8771	141	8912
15	W	000-006	523	7	530	507	13	520	1030	20	1050
16	W	007-015	682	16	698	652	12	664	1334	28	1362
17	W	016-019	349	3	352	322	3	325	671	6	677
18	W	020-065:020-060	3723	65	3788	3166	62	3228	6889	127	7016

WYNIKI EGZAMINÓW

Zestawienie wyników sprawdzianu w klasie szóstej szkoły podstawowej przeprowadzonego w kwietniu 2013 r.

Urząd Miejski Czersk

I - czytanie
II - pisanie
III - rozumowanie
IV - korzystanie z informacji
V - wykorzystywanie wiedzy w praktyce

Zestaw egzaminacyjny **A1 - standardowy**

	Liczebność	Wynik			Łatwość	Kategoria standardu wymagań					
		minimalny	maksymalny	średni		Wskaźnik opanowania umiejętności	I	II	III	IV	V
Szkoła Podstawowa nr 1 Czersk, Dworcowa 8	148	6	38	22,39	0,56	wynik średni	6,79	6,83	3,38	2,34	3,05
						łatwość	0,68	0,68	0,42	0,58	0,38
Szkoła Podstawowa Rytel, ks.A.Kowalkowskiego 6	35	7	35	22,66	0,57	wynik średni	6,69	6,49	3,51	2,14	3,83
						łatwość	0,67	0,65	0,44	0,54	0,48
Szkoła Podstawowa Łąg, Chojnicka 3	32	6	38	18,47	0,46	wynik średni	6,63	5,44	2,75	1,97	1,69
						łatwość	0,66	0,54	0,34	0,49	0,21
Szkoła Podstawowa Gotelp, 12	15	15	37	24,13	0,60	wynik średni	7,40	6,40	4,27	2,60	3,47
						łatwość	0,74	0,64	0,53	0,65	0,43
Zespół Szkół w Rytlu - Filia w Krzyżu Krzyż, -	12	9	39	24,17	0,60	wynik średni	7,17	7,92	4,08	2,08	2,92
						łatwość	0,72	0,79	0,51	0,52	0,36
organ prowadzący: Urząd Miejski Czersk	242	6	39	22,11	0,55	wynik średni	6,81	6,62	3,40	2,26	3,00
						łatwość	0,68	0,66	0,43	0,57	0,38

Zestaw egzaminacyjny **A8 - dla upośledzonych w stopniu lekkim**

	Liczebność	Wynik			Łatwość	Kategoria standardu wymagań					
		minimalny	maksymalny	średni		Wskaźnik opanowania umiejętności	I	II	III	IV	V
Szkoła Podstawowa nr 3 Czersk, Batorego 15	7	16	37	23,71	0,59	wynik średni	6,71	4,14	4,57	1,86	6,43
						łatwość	0,75	0,52	0,51	0,93	0,54
organ prowadzący: Urząd Miejski Czersk	7	16	37	23,71	0,59	wynik średni	6,71	4,14	4,57	1,86	6,43
						łatwość	0,75	0,52	0,51	0,93	0,54

Zestawienie wyników egzaminu gimnazjalnego
przeprowadzonego w kwietniu 2013 r.

Urząd Miejski
Czersk

arkusz: **A1 - standardowy**

	liczba uczniów	GH-P	GH-H	GM-M	GM-P	GA-P	GA-R	GN-P	GN-R	GR-P	GR-R	GF-P	GF-R	GE-P	GE-R	GW-P	GW-R
Gimnazjum Łąg Chojnicka 3	31	58,3%	49,9%	50,6%	55,9%	53,4%	31,0%	60,2%	27,0%								
Gimnazjum Rytel ks.A.Kowalkowskiego 6	46	49,2%	54,3%	43,5%	52,0%	47,0%	41,5%	56,5%	33,8%								
Gimnazjum Czersk Kościuszki 6	170	58,1%	54,4%	44,1%	55,2%	53,7%	36,4%	50,0%	25,2%								
Urząd Miejski Czersk	247	56,5%	53,8%	44,8%	54,7%	52,8%	35,8%	52,8%	28,1%								

arkusz: **A4, A5 - dla słabowidzących**

	liczba uczniów	GH-P	GH-H	GM-M	GM-P	GA-P	GA-R	GN-P	GN-R	GR-P	GR-R	GF-P	GF-R	GE-P	GE-R	GW-P	GW-R
Gimnazjum Rytel ks.A.Kowalkowskiego 6	1	47,0%	58,0%	48,0%	61,0%	30,0%											
Gimnazjum Czersk Kościuszki 6	1	34,0%	24,0%	10,0%	25,0%			40,0%	8,0%								
Urząd Miejski Czersk	2	40,5%	41,0%	29,0%	43,0%	30,0%		40,0%	8,0%								

arkusz: **A8 - dla upośledzonych w stopniu lekkim**

	liczba uczniów	GH-P	GH-H	GM-M	GM-P	GA-P	GA-R	GN-P	GN-R	GR-P	GR-R	GF-P	GF-R	GE-P	GE-R	GW-P	GW-R
Gimnazjum Łąg Chojnicka 3	2	59,5%	68,5%	40,0%	54,0%	58,0%		90,0%									
Gimnazjum Rytel ks.A.Kowalkowskiego 6	1	81,0%	82,0%	59,0%	64,0%	90,0%											
Gimnazjum Czersk Batorego 15	13	70,5%	68,2%	38,4%	57,3%	63,8%											
Gimnazjum Czersk Kościuszki 6	1	63,0%	70,0%	59,0%	71,0%	70,0%											

Średnie wyniki sprawdzianu w 2013 roku w gminach województwa pomorskiego

(zestaw standardowy)

Powiat	Gmina	Typ gminy	Liczebność	Wynik średni w pkt	Odchylenie standardowe
bytowski	Borzytuchom	Gm	36	21,42	8,07
	Bytów	M-Gm	268	21,79	8,66
	Czarna Dąbrówka	Gm	65	22,02	8,12
	Kołczygłowy	Gm	57	17,14	6,59
	Lipnica	Gm	50	22,16	6,86
	Miastko	M-Gm	184	21,70	7,91
	Parchowo	Gm	41	20,88	7,06
	Studzienice	Gm	45	21,62	8,57
	Trzebielino	Gm	37	20,73	8,16
	Tuchomie	Gm	68	21,19	7,49
chojnicki	Brusy	M-Gm	168	23,52	7,95
	Chojnice	Gm	186	20,92	7,92
		M	427	23,66	7,84
	Czersk	M-Gm	242	22,11	8,43
	Konarzyny	Gm	28	20,21	7,11
człuchowski	Czarne	M-Gm	82	20,07	8,66
	Człuchów	Gm	129	21,29	8,51
		M	139	21,93	7,81
	Debrzno	M-Gm	114	18,04	8,10
	Koczała	Gm	26	20,15	8,21
	Przechlewo	Gm	47	23,47	9,35
	Rzeczenica	Gm	30	22,93	8,76
gdański	Cedry Wielkie	Gm	90	22,68	8,44
	Kolbudy	Gm	169	24,08	9,02
	Pruszcz Gdański	Gm	211	23,99	8,19
		M	346	24,16	7,52
	Przywidz	Gm	64	22,53	8,96
	Pszczółki	Gm	96	23,41	8,30
	Suchy Dąb	Gm	29	16,59	6,86
	Trąbki Wielkie	Gm	137	20,60	7,82
kartuski	Chmielno	Gm	95	22,48	8,03
	Kartuzy	M-Gm	388	23,71	8,32
	Przodkowo	Gm	99	20,99	8,91
	Sierakowice	Gm	267	24,06	7,89
	Somonino	Gm	135	22,73	8,10
	Stężyca	Gm	137	20,80	7,99
	Sulęczyno	Gm	58	22,05	8,19
	Żukowo	M-Gm	379	22,98	8,22

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku w gminach województwa pomorskiego (zestawy standardowe)

Powiat	Gmina/Miasto	Typ gminy	Część humanistyczna					
			Język polski			Historia i wiedza o społeczeństwie		
			Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %	Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %
bytowski	Borzytuchom	Gm	40	55,00	22,00	40	53,26	15,83
	Bytów	M-Gm	306	55,13	22,08	306	52,21	16,30
	Czarna Dąbrówka	Gm	64	54,88	18,46	64	48,25	14,67
	Kołczygłowy	Gm	53	54,72	21,35	53	46,94	13,46
	Lipnica	Gm	72	63,54	18,76	72	63,43	18,50
	Miastko	M-Gm	205	57,36	21,69	205	55,28	16,98
	Parchowo	Gm	40	53,83	19,13	40	52,88	15,54
	Studzienice	Gm	35	63,13	11,46	35	55,67	14,52
	Trzebielino	Gm	41	57,24	17,11	41	46,49	10,42
	Tuchomie	Gm	60	53,28	18,03	60	50,20	12,90
chojnicki	Brusy	M-Gm	184	57,86	20,59	184	53,03	15,49
	Chojnice	Gm	137	56,59	17,38	137	55,16	15,93
		M	509	63,10	18,33	509	55,70	14,95
	Czersk	M-Gm	247	56,39	19,55	247	53,81	15,62
	Konarzyny	Gm	34	58,55	22,05	34	52,58	15,50
człuchowski	Czarne	M-Gm	96	56,38	18,93	96	55,27	14,80
	Człuchów	Gm	109	53,87	18,70	109	52,21	15,39
		M	202	51,33	21,95	202	51,71	15,72
	Debrzno	M-Gm	128	48,93	20,33	128	49,83	14,70
	Koczała	Gm	39	61,86	16,52	39	55,17	15,63
	Przechlewo	Gm	56	58,37	18,01	56	53,14	14,56
	Rzeczenica	Gm	41	62,35	17,16	41	54,40	15,82
gdański	Cedry Wielkie	Gm	88	53,91	18,11	88	48,69	12,47
	Kolbudy	Gm	116	59,19	19,35	116	55,49	16,32
	Pruszcz Gdański	Gm	180	59,06	19,00	180	55,19	16,31
		M	298	63,39	17,17	298	59,37	15,38
	Przywidz	Gm	67	49,77	18,18	67	47,72	16,17
	Pszczółki	Gm	112	56,31	18,42	112	54,33	15,30
	Suchy Dąb	Gm	32	49,61	18,54	32	45,93	11,80
	Trąbki Wielkie	Gm	112	60,21	19,01	112	51,79	15,42
kartuski	Chmielno	Gm	94	64,03	16,65	94	55,29	14,05
	Kartuzy	M-Gm	381	61,43	19,77	381	53,96	14,98
	Przodkowo	Gm	120	54,14	18,40	120	57,10	15,62
	Sierakowice	Gm	265	58,04	19,31	265	54,18	15,37
	Somonino	Gm	142	56,56	19,20	142	50,00	13,14
	Stężyca	Gm	150	57,85	16,79	150	52,87	13,35
	Sulęczyno	Gm	61	57,58	15,16	61	53,40	12,62
	Żukowo	M-Gm	370	57,96	19,34	370	53,74	15,50
kościerski	Dziemiany	Gm	55	62,90	19,78	55	58,68	18,03
	Karsin	Gm	101	60,30	16,17	101	57,43	15,15
	Kościerzyna	Gm	159	55,97	18,84	160	51,31	13,59
		M	276	62,59	17,40	276	55,30	15,18
	Liniewo	Gm	46	63,32	17,16	46	59,29	17,07
	Lipusz	Gm	49	59,57	15,80	49	55,47	15,20
	Nowa Karczma	Gm	89	57,06	16,55	89	52,95	16,51
	Stara Kiszewa	Gm	87	56,75	18,16	87	54,79	13,29

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku w gminach województwa pomorskiego (zestawy standardowe)

Powiat	Gmina/Miasto	Typ gminy	Część matematyczno-przyrodnicza					
			Matematyka			Przedmioty przyrodnicze		
			Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %	Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %
bytowski	Borzytuchom	Gm	40	41,98	19,89	40	53,48	16,41
	Bytów	M-Gm	307	43,90	21,86	307	53,59	17,75
	Czarna Dąbrówka	Gm	64	39,92	20,80	64	54,97	15,84
	Kołczygłowy	Gm	53	37,41	18,48	53	51,21	13,90
	Lipnica	Gm	72	55,22	25,06	72	64,34	18,49
	Miastko	M-Gm	205	39,85	21,24	205	52,23	17,32
	Parchowo	Gm	40	45,00	22,48	40	55,63	18,63
	Studzienice	Gm	35	46,21	19,13	35	55,31	12,53
	Trzebielino	Gm	41	46,09	21,52	41	57,67	16,08
	Tuchomie	Gm	59	45,24	20,77	60	52,44	14,77
chojnicki	Brusy	M-Gm	184	45,99	22,19	184	57,96	17,82
	Chojnice	Gm	137	45,38	22,20	137	56,31	14,58
		M	509	44,28	20,69	509	59,21	16,31
	Czersk	M-Gm	247	44,80	22,78	247	54,73	16,62
	Konarzyny	Gm	34	43,00	22,17	34	58,40	17,16
człuchowski	Czarne	M-Gm	97	40,67	20,62	97	53,13	15,53
	Człuchów	Gm	109	44,07	21,20	109	52,33	18,37
		M	202	40,68	22,87	202	52,72	18,54
	Debrzno	M-Gm	129	36,94	18,81	129	50,83	15,38
	Koczała	Gm	39	51,02	17,34	39	55,86	13,70
	Przechlewo	Gm	56	48,89	21,78	56	53,51	12,84
	Rzeczenica	Gm	41	47,77	20,01	41	58,71	12,65
gdański	Cedry Wielkie	Gm	88	42,20	21,48	88	52,15	16,49
	Kolbudy	Gm	116	43,85	22,42	116	58,41	17,73
	Pruszcz Gdański	Gm	181	47,00	22,94	181	56,81	17,33
		M	298	52,02	22,26	298	63,30	16,41
	Przywidz	Gm	67	34,64	17,79	67	49,25	15,69
	Pszczółki	Gm	112	44,95	20,45	112	55,90	16,05
	Suchy Dąb	Gm	32	31,68	18,53	32	45,87	13,97
	Trąbki Wielkie	Gm	112	50,83	24,54	112	57,33	18,58
kartuski	Chmielno	Gm	94	48,24	23,37	94	56,69	14,81
	Kartuzy	M-Gm	381	51,75	22,39	381	58,58	17,38
	Przodkowo	Gm	120	45,46	20,92	120	54,14	16,36
	Sierakowice	Gm	265	46,62	21,88	265	54,35	16,02
	Somonino	Gm	142	43,98	20,07	142	50,63	14,29
	Stężyca	Gm	150	45,68	20,92	150	55,88	15,58
	Sulęczyno	Gm	61	43,64	21,66	61	60,19	15,58
	Żukowo	M-Gm	370	41,86	21,21	370	55,56	16,13
kościerski	Dziemiany	Gm	55	49,40	22,98	55	58,57	16,97
	Karsin	Gm	101	46,47	23,75	101	58,95	15,58
	Kościerzyna	Gm	160	40,69	18,91	160	56,14	16,09
		M	276	50,42	21,61	276	61,71	16,14
	Liniewo	Gm	46	48,20	21,90	46	62,81	15,86
	Lipusz	Gm	49	49,61	21,00	49	57,43	13,85
	Nowa Karczma	Gm	89	47,15	22,05	89	55,02	15,71
	Stara Kiszewa	Gm	87	52,68	19,30	87	59,44	15,70

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku w gminach województwa pomorskiego (zestawy standardowe)

Powiat	Gmina/Miasto	Typ gminy	Język angielski					
			Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony		
			Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %	Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %
bytowski	Borzytuchom	Gm	38	49,08	21,02	6	61,67	25,87
	Bytów	M-Gm	175	60,27	25,43	88	56,42	27,61
	Czarna Dąbrówka	Gm	19	43,82	16,30	19	22,11	16,36
	Kołczygłowy	Gm	44	50,74	20,21	13	46,54	27,42
	Lipnica	Gm	27	51,85	22,31	8	59,69	29,92
	Miastko	M-Gm	148	51,54	21,05	23	63,37	22,92
	Parchowo	Gm	24	47,19	18,60	18	24,58	20,26
	Studzienice	Gm	14	68,39	21,68	14	56,43	25,19
	Trzebielino	Gm	20	65,25	19,62	-	-	-
	Tuchomie	Gm	25	44,90	15,87	-	-	-
chojnicki	Brusy	M-Gm	132	55,15	20,27	113	34,71	22,80
	Chojnice	Gm	70	50,29	20,33	23	24,67	20,00
		M	402	59,76	23,55	350	41,98	27,17
	Czersk	M-Gm	172	52,53	20,89	131	35,55	24,46
	Konarzyny	Gm	16	57,97	21,32	16	39,22	27,49
człuchowski	Czarne	M-Gm	74	58,55	24,05	29	56,64	28,63
	Człuchów	Gm	104	51,83	22,14	24	54,69	25,96
		M	156	62,31	25,80	153	44,71	28,14
	Debrzno	M-Gm	128	43,28	19,50	13	10,00	6,12
	Koczała	Gm	10	71,00	17,53	10	48,75	22,49
	Przechlewo	Gm	50	52,85	22,50	9	63,61	17,86
	Rzeczenica	Gm	40	58,19	19,28	40	42,19	21,55
gdański	Cedry Wielkie	Gm	82	48,32	19,23	82	30,98	21,11
	Kolbudy	Gm	113	63,69	25,94	113	45,82	31,03
	Pruszcz Gdański	Gm	167	63,32	25,37	167	42,51	29,38
		M	295	72,04	22,98	294	56,93	28,16
	Przywidz	Gm	44	58,75	23,85	44	38,47	28,46
	Pszczółki	Gm	99	59,72	24,63	99	41,89	27,93
	Suchy Dąb	Gm	32	43,52	20,86	32	28,05	22,51
	Trąbki Wielkie	Gm	35	62,00	23,44	34	43,16	29,03
kartuski	Chmielno	Gm	94	57,45	23,26	94	40,19	24,91
	Kartuzy	M-Gm	348	61,00	23,38	348	42,89	27,24
	Przodkowo	Gm	119	48,11	21,98	119	28,93	23,13
	Sierakowice	Gm	228	55,75	21,48	191	36,40	25,27
	Somonino	Gm	103	51,43	21,09	103	31,14	21,79
	Stężyca	Gm	110	47,84	18,76	21	47,74	23,46
	Sulęczyno	Gm	51	56,96	18,86	51	36,42	23,73
	Żukowo	M-Gm	353	57,30	23,13	353	35,11	26,43
kościerski	Dziemiany	Gm	23	67,28	21,16	23	44,78	28,19
	Karsin	Gm	36	66,18	20,52	24	51,56	29,72
	Kościerzyna	Gm	126	54,07	20,46	82	32,50	23,35
		M	226	59,77	23,54	169	40,37	27,28
	Liniewo	Gm	20	64,13	19,45	18	40,83	25,32
	Lipusz	Gm	49	56,68	23,40	49	32,70	26,01
	Nowa Karczma	Gm	81	53,40	23,39	36	28,75	26,88
	Stara Kiszewa	Gm	24	78,33	16,66	22	53,18	21,82

Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2013 roku w gminach województwa pomorskiego (zestawy standardowe)

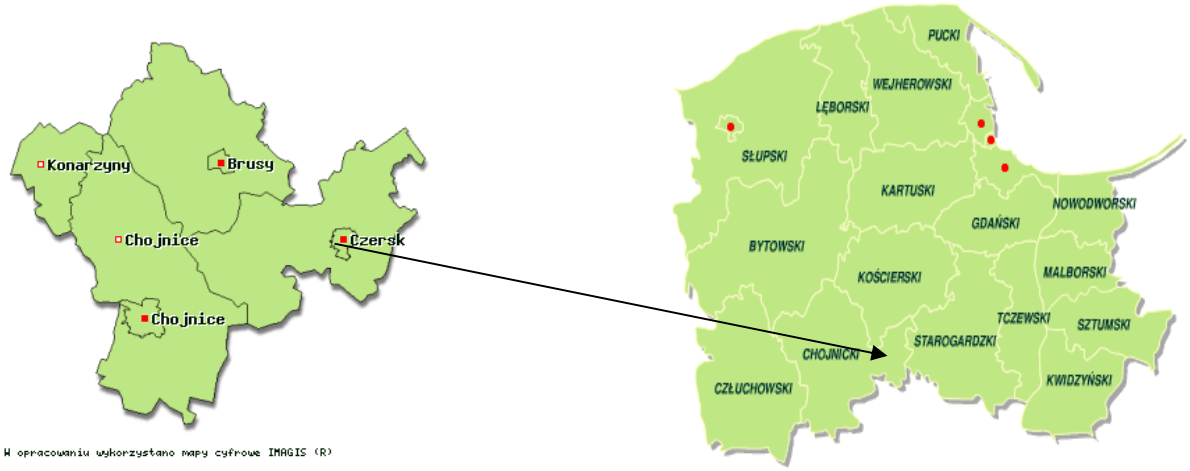
Powiat	Gmina/Miasto	Typ gminy	Język niemiecki					
			Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony		
			Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %	Liczba zdających	Wynik średni w %	Odchylenie standardowe w %
bytowski	Bytów	M-Gm	132	45,92	22,05	96	21,80	19,88
	Czarna Dąbrówka	Gm	45	56,67	20,48	35	35,36	25,03
	Kołczygłowy	Gm	9	59,17	23,45	9	23,33	19,49
	Lipnica	Gm	45	75,28	20,36	45	50,78	25,00
	Miastko	M-Gm	58	51,21	19,65	41	32,20	24,15
	Parchowo	Gm	16	56,41	24,44	15	35,67	27,31
	Studzienice	Gm	21	61,19	19,50	16	40,31	16,55
	Trzebielino	Gm	21	61,31	22,20	21	39,64	24,24
	Tuchomie	Gm	35	65,57	22,35	35	37,14	23,50
chojnicki	Brusy	M-Gm	52	55,72	18,96	48	29,74	18,65
	Chojnice	Gm	67	59,29	18,84	67	37,95	20,89
		M	107	59,77	21,94	82	37,35	24,81
	Czersk	M-Gm	75	52,60	21,11	72	27,81	23,04
	Konarzyny	Gm	18	42,92	18,42	-	-	-
człuchowski	Czarne	M-Gm	23	50,65	19,51	16	27,34	24,55
	Człuchów	Gm	5	62,50	22,71	2	60,00	10,61
		M	46	37,55	15,18	26	19,62	19,34
	Koczała	Gm	29	66,29	22,39	29	41,72	26,15
	Przechlewo	Gm	6	83,33	12,71	6	58,75	24,69
gdański	Cedry Wielkie	Gm	6	37,08	14,09	-	-	-
	Kolbudy	Gm	3	75,83	33,57	-	-	-
	Pruszcz Gdański	Gm	14	64,82	25,75	-	-	-
	Przywidz	Gm	23	41,52	11,50	7	18,21	9,65
	Pszczółki	Gm	13	41,35	13,91	-	-	-
	Trąbki Wielkie	Gm	77	53,90	21,46	16	69,06	21,39
kartuski	Kartuzy	M-Gm	33	56,06	23,13	-	-	-
	Sierakowice	Gm	37	50,14	19,32	17	28,68	18,50
	Somonino	Gm	39	44,29	12,07	-	-	-
	Stężyca	Gm	40	52,75	20,06	18	38,06	25,27
	Sulęczyno	Gm	10	43,00	7,98	-	-	-
	Żukowo	M-Gm	17	57,94	25,25	8	54,06	23,22
kościerski	Dziemiany	Gm	32	77,27	20,12	30	50,00	24,33
	Karsin	Gm	65	59,08	19,56	28	49,20	23,01
	Kościerzyna	Gm	34	48,53	20,09	34	25,51	15,02
		M	50	63,05	19,18	43	32,27	20,44
	Liniewo	Gm	26	57,79	16,51	23	30,98	15,97
	Nowa Karczma	Gm	8	55,00	17,83	6	22,50	18,51
	Stara Kiszewa	Gm	63	64,40	18,60	63	31,67	18,68
kwidzyński	Gardeja	Gm	22	57,50	20,19	22	32,39	24,81
	Kwidzyn	Gm	22	35,34	11,78	-	-	-
		M	15	67,50	17,01	-	-	-
	Prabuty	M-Gm	4	84,38	5,91	3	68,33	5,20
	Ryjewo	Gm	12	59,58	15,44	12	30,83	13,41
lęborski	Cewice	Gm	8	58,44	23,41	8	45,00	30,56
	Lębork	M	109	55,48	23,69	87	36,64	27,83
	Nowa Wieś Lęborska	Gm	83	62,35	22,29	74	29,80	20,94
	Wicko	Gm	19	39,74	14,46	-	-	-

5. Teren i korzyści miejsca.

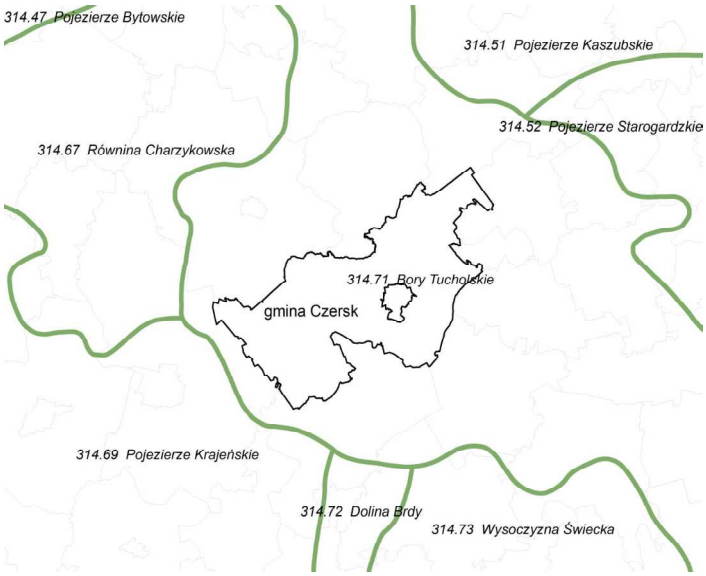
Sieć dróg publicznych jest podstawowym sposobem komunikacji na terenie Gminy Czersk. Niniejsza sieć składa się z drogi krajowej Kostrzyn – Czarlin nr 22 obejmującej na terenie gminy odcinek o długości 26,9 km. Traktem zarządzanym przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku jest droga wojewódzka Czersk – Tuchola nr 237 (ul. Tucholska i Szkolna w Czersku) o długości 7,0 km. Drogi kategorii powiatowej stanowią odcinki o łącznej długości 119,7 km. Nadleśnictwo Czersk i Rytel zarządzają drogami zakładowymi o łącznej długości 59 km. Gmina zarządza drogami o łącznej długości 288,7 km, z tego na terenie Miasta 32,7 km. Nawierzchnię utwardzoną ma 51,1 km dróg gminnych, z tego na terenie Miasta 21,7 km.

Miejsko-wiejska Gmina Czersk usytuowana jest w powiecie chojnickim, w południowej części województwa pomorskiego na Pojezierzu Południowopomorskim w regionie Borów Tucholskich oraz w południowo-zachodniej części Równiny Charzykowskiej. Gmina zajmuje skrajne północne położenie w obszarze województwa pomorskiego. Gmina Czersk administracyjnie obejmuje miasto Czersk (podzielone na 4 osiedla) i 18 sołectw: Będźmierowice, Gotelp, Gutowiec, Klaskawa, Krzyż, Kurcze, Lipki, Łąg, Łąg Kolonia, Łubna, Mokre, Malachin, Odry, Rytel, Wieck, Zapędowo, Złotowo, Mosna. Współrzędne geograficzne gminy Czersk wynoszą od 53056’ do 53041’ N oraz 17040’ do 18010’ E. Kształt gminy jest wydłużony z SW na NE.

Północna granica gminy, na znacznej długości, ciągnie się wśród lasów, a na odcinku między miejscowościami Mniszek-Bielawy granicę stanowi rzeka Niechwaszcz. Granica wschodnia, początkowo jest sztuczna, a następnie po przecięciu rzeki Wdy, ciągnie się wzdłuż jej prawobrzeżnego dopływu, który płynie skrajem lasu. Granica południowa wyznaczona jest sztucznie wśród lasów, tylko na niewielkim odcinku jest granicą naturalną, którą stanowi Czerska Struga. Zachodnia granica opiera się o brzegi jez. Śpierewnik, a następnie przebiega sztucznie przez tereny leśne.

Źródło: Strona internetowa Związku Powiatów Polskich, http://www.zpp.pl

314.47 Pojezierze Bytowskie
314.51 Pojezierze Kaszubskie
314.52 Pojezierze Starogardzkie
314.67 Równina Charzykowska
314.71 Bory Tucholskie
gmina Czersk
314.69 Pojezierze Krajeńskie
314.72 Dolina Brdy
314.73 Wysoczyzna Świecka

6. Potencjał gospodarczy.

– Rejestracje firm,

Rok	Stan na 31.12	ilość zarejst. w danym roku
2009	740	106
2010	908	168
2011	1064	156
2012	1235	171

– wyrejestrowania,

Rok	ilość wyrejestrowanych firm w danym roku
2009	124
2010	143
2011	198
2012	137

– w naszej gminie dominują małe i średnie przedsiębiorstwa,
– gospodarka w naszym mieście ma tendencję niewielkiego wzrostu, najlepiej rozwija się handel detaliczny oraz działalność usługowa tak jak fryzjerstwo czy usługi budowlane.

7. Kapitał finansowy.

Ceny działek w atrakcyjnych lokalizacjach

- Czersk, działka przy ul. Jana Pawła II (centrum miasta) pod zabudowę usługową z dopuszczeniem handlu o powierzchni sprzedażowej poniżej 2000 m^2: pow. 3492 m^2, cena 330.000 zł netto (94,50 zł/ m^2 netto)
- Czersk, ul. Ignacego Klińskiego, budownictwo mieszkaniowe: pow. 1166 m^2, cena 43.000 zł netto (36,88 zł/ m^2 netto)
- Czersk, ul. 21 Lutego, budownictwo mieszkaniowe: pow. 1658 m^2, cena 49.000 zł netto (29,55 zł/ m^2 netto)
- Czersk, ul. Lipowa, działka zabudowana budynkiem parterowym użytkowym: pow. działki 390 m^2, cena 130.000 zł (333,33 zł/ m^2)

Ceny lokali użytkowych w atrakcyjnych lokalizacjach

- Czersk, lokal użytkowy przy ul. Kościuszki (centrum miasta): pow. 57,66 m^2, cena 122.000 zł (2.115,85 zł/ m^2)

Budżet

– w ciągu wielolecia:
– dochody na głowę mieszkańca,

Rok	dochód na głowę mieszkańca
2009	2578,37
2010	3018,72
2011	3192,99
2012	3193,22

dochody własne na głowę mieszkańca

Rok	dochody własne na głowę mieszkańca
2009	489,65
2010	592,73
2011	830,65
2012	692,48

nakłady na inwestycje globalne, nakłady na inwestycje z budżetu

Rok	nakłady na inwestycje (wydatki inwestycyjne)
2009	12 732 163,93
2010	19 714 034,82
2011	14 452 192,68
2012	10 168 008,99

pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego kwotowe i w stosunku do wydatków inwestycyjnych,

Rok	pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego kwotowe	pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego w stosunku do wydatków inwestycyjnych
2009	1 684 102,46	13,23 %
2010	6 852 103,33	34,76%
2011	5 515 054,53	38,16%
2012	4 771 145,33	46,92%

Dochody z PIT

Rok	Dochody z PIT
2009	5 416 214,00
2010	4 806 705,00
2011	5 702 913,00
2012	6 469 641,00

Dochody z CIT

Rok	Dochody z CIT
2009	152 473,72
2010	166 813,72
2011	124 110,29
2012	116 052,55

wszystkie kategorie podatku od nieruchomości (dochody)

Rok	Podatek od nieruchomości		Podatek rolny		Podatek leśny	
	osoby fizyczne	osoby prawne	osoby fizyczne	osoby prawne	osoby fizyczne	osoby prawne
2009	1 882 051,05	2 029 956,91	239 586,98	9 884,80	48 612,30	549 196,00
2010	2 013 195,72	2 124 350,81	143 987,95	4 791,00	46 185,81	494 538,00
2011	2 344 244,95	2 000 481,74	147 380,04	3 896,00	53 779,45	562 389,00
2012	2 415 379,62	2 060 757,69	284 965,54	8 633,00	68 629,14	679 541,00

Ceny działek w atrakcyjnych lokalizacjach, ceny mieszkań w atrakcyjnych lokalizacjach, wartość inwestycji prywatnych na terytorium gminy, struktura źródeł dochodów gminy.

8. Poziom nauki, techniki, kultury.

Sport

Zgodnie z Uchwałą Nr XII/86/11Rady Miejskiej w Czerskuz dnia 01.12.2011 r. w sprawie programu i trybu współpracy Gminy Czersk z organizacjami pozarządowymioraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2012ogłoszony został otwarty konkurs ofert o dotację na realizację zadań własnych gminy w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz organizacji udziału w zawodach i rozgrywkach sportowych, w tym również dla osób niepełnosprawnych.
Dotacje zostały przyznane w następujących wysokościach:

Lp.	Klub	Całkowity koszt realizowanego zadania	Kwota dotacji
1.	MLKS „Borowiak" Czersk	108.000	86.000
3.	LUKS „Pol"	25.000	19.000
5.	MUKS „Razem"	10.800	9.000
6.	Aktywne Gimnazjum Stowarzyszenie „Barka"	3.600	3.000
5.	„Olimpia Czersk"	11.052	4.000
6.	UKS „Jedynka"	7.800	7.000
	Razem	**166.252**	**128.000**

Poza dotacjami dla organizacji pozarządowych Gmina dofinansowuje działalność sportową bezpośrednio z budżetu poprzez działalność Szkolnego Związku Sportowego, UKS-u „Brda"Rytel, LZS „Zieloni" Łąg, Rady Miejsko - Gminnej LZS, w drodze organizacji rozgrywek dzikich drużyn, a także poprzez zakup nagród i pucharów czy wynajęcie hali sportowej na zawody i turnieje.

Działalność urzędu w zakresie sportu polega na formalno – prawnej pomocy i obsłudze finansowej świadczonej stowarzyszeniom, na inspirowaniu i współorganizowaniu imprez sportowych na terenie gminy.

W roku bieżącym urząd wspólnie z klubami sportowymi był współorganizatorem m.in. następujących imprez sportowych:

- turniej piłki nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej,
- turniej piłki nożnej „Dzikich Drużyn",
- Ogólnopolskie Integracyjne Regaty Żeglarskie o Puchar Burmistrza Czerska,
- Ogólnopolski Turniej Karate Tradycyjnego w Czersku,
- Ogólnopolski Memoriał im. R. Bruskiego w Piłce Ręcznej,
- Czerska Halowa Liga Piłki Nożnej,
- Turniej Szachowy w Łęgu o Puchar Burmistrza,
- Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Czerska,
- Ogólnopolska akcja „Polska biega",
- cykl cotygodniowych biegów rodzinnych (kwiecień - czerwiec; inicjatywa Pana Kazimierza Miszke).

W ciągu ostatnich dwu lat wiele prestiżowych imprez, nawet o randze międzynarodowej czy mistrzostw Polski organizowało na terenie naszej gminy, w ośrodku w Kwiekach Kaszubskie Stowarzyszenie Promowania Sportów Konnych. Były to zawody we wszystkich konkurencjach jeździeckich (WKKW, ujeżdżanie, konkursy skoków, powożenie zaprzęgami). Gmina wspierała najważniejsze z tych imprez poprzez pomoc organizacyjno – techniczną oraz ufundowanie pucharów, przy czym najważniejsze ze wspomnianych zawodów odbywały się pod patronatem Burmistrza Czerska.

Aktywność inwestycyjna gminy - obiekty sportowo – rekreacyjne i turystyczne

Na miarę bieżących możliwości modernizowana i wzbogacana jest baza obiektów sportowych na terenie Gminy. Szczególnie ważną inwestycją jest będąca w trakcie budowy nowa **sala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1** w Czersku. W ramach przedsięwzięć powiatu trwa **budowa wielofunkcyjnego boiska przy czerskim liceum**. Jest to część partnerskiego projektu z naszą gminą, która przystąpiła już do **przebudowy bieżni na stadionie** miejskim, a dodatkowo w zakresie realizacji jest też szereg elementów rekreacyjnych. Przy boiskach w Rytlu i Łęgu powstają natomiast **obiekty socjalne (szatnie i inne pomieszczenia sanitarno – gospodarcze**). W zakresie projektu rewitalizacji centrum Rytla (projekt w ramach środków PO RYBY - LGR Mòrénka) w roku przyszłym planuje się **budowę boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Rytlu**. W trakcie realizacji jest też projekt **budowy ścieżek rowerowych „Marszruta Kaszubska"**. Niebawem **modernizowana będzie sala przy Zespole Szkół w Rytlu** (w ramach projektu termomodernizacyjnego – RPO WP). Jak więc widać nakłady i starania gminy o rozwój bazy sportowo – rekreacyjnej i turystycznej są ciągle intensywne i zaawansowane.

TURYSTYKA I PROMOCJA W ROKU 2012

Zadania z zakresu turystyki oraz środki finansowe na ich realizację zostały w 2010 r. przekazane **do zakresu obowiązków Administracji Zasobów Komunalnych w Czersku.**
Natomiast w Urzędzie Miejskim w Czersku zrealizowano następujące zadania związane z turystyką i promocją turystycznych walorów Gminy Czersk.

1. Realizacja projektów zwiększających atrakcyjność turystyczną Gminy Czersk:

I. „Zagospodarowanie turystyczne Wielkiego Kanału Brdy na terenie Gminy Czersk".

W ramach projektu, w Rytlu obecnie realizuje się: budowę kąpieliska wraz z plażą, budowę pomostu ze schodami, budynku gospodarczego, przebieralni, budowę oświetlenia, zagospodarowanie zieleni.
Natomiast wzmocnienie infrastruktury turystycznej w Fojutowie obejmie między innymi: wytyczenie i budowę alejek, budowę platformy widokowej, przystani kajakowej, budynku sanitarnego, miejsc postojowych, posadowienie małej architektury tj. wiat z siedziskami, ławek i stołów, budowę oświetlenia.

II.Budowa tras rowerowych i infrastruktury turystycznej w Powiecie Chojnickim w ramach programu „Kaszubska Marszruta"

Inwestycja polega na budowie i oznakowaniu ok. 11,6 km tras rowerowych, budowie 3 punktów odpoczynkowych, 11 tablic informacyjnych, 1 kładki oraz oznakowaniu ok. 27,9 km tras rowerowych na terenie Gminy Czersk.

III.Borowiackie szlaki- kompleksowa redukcja presji turystycznej w Rezerwacie Biosfery Bory Tucholskie"

Przedsięwzięcie związane jest z m.in. budową miejsca postojowego o pow. ponad 800m ^{2} dla turystów zmotoryzowanych i pieszych w sąsiedztwie leśniczówki Czersk przy drodze krajowej nr 22.

IV.Zagospodarowanie terenów zieleni w Czersku – etap II. Rozbudowa infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Projekt jest realizowany od III kwartału 2012 r. Jego celem jest zagospodarowanie terenów zieleni w Czersku (Park Borowiacki) przez rozbudowę infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Szersza informacja nt. kultury, sportu: http://bip.czersk.pl/plik.php?did=8165, http://bip.czersk.pl/plik.php?did=8542, http://bip.czersk.pl/plik.php?did=8619

9. Zainwestowanie infrastrukturalne.

Aglomeracja Czersk i aglomeracja Rytel

http://www.pomorskie.eu/do/resolutionsEdit?ffoId=191579&sectionId=839&pageId=11309&task=DETAILS

http://www.pomorskie.eu/do/resolutionsEdit?ffoId=191581&sectionId=839&pageId=11309&task=DETAILS

10. Profil statystyczny gminy.

http://www.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_pomorskie/portrety_gmin/powiat_chojnicki/czersk.pdf